

Fischer speelt met de noten van de 'Tweede'

Recensie Klassiek

Mahler 2 door het Boedapest Festival Orkest, Groot Omroepkoor, Anna Lucia Richter (mezzo) & Christiane Karg (sopraan) o.l.v. Iván Fischer. Gezien: 10/5, Concertgebouw Amsterdam.

Joost Galema

AMSTERDAM

Vraag Mahler-veteranen in een orkest naar dirigent Iván Fischer en ze vertellen je meestal over een vreemd genie dat klankwerelden bij hen kan oproepen waar ze tot op dat moment geen vermoeden van hadden. Fischer speelt niet de noten, hij speelt mét ze. Dat bewees de klankmagiër eens te meer met zijn Boedapest Festival Orkest en het Groot Omroepkoor in Mahlers *Tweede symfonie*, bijgenaamd de 'Opstandingssymfonie'.

Gedachten en gevoelens buitelen over elkaar heen in deze symfonie. Stormen van klank waarin Fischer de individuele instrumenten - houtblazers, harp, koper - geweldig uitlicht. In de violen horen we wankele voetstappen, twijfel over waarheen, de harpen verstillen aan het slot van het openingsdeel, een op-

maat voor een laatste schreeuwen-de stuip trekking. En dan begint een speels tweede deel, waarin alle strijkers op een gegeven moment - aan hun snaren plukkend - een soort gitaarorkest vormen. De schoonheid van de herinnering maakt daarna plaats voor een typisch staaltje bijtende Mahler-ironie: de heilige Antonius vindt een lege kerk en gaat preken voor de vissen. Maar evenals de mensen knikken ze 'ja' en doen ze 'nee'. En over de nagalm van de onheilspellende gongslag begon mezzo Anna Lucia Richter aan 'Urlicht', een kind die de lijdende aarde liever verruilt voor de hemel. Ook nu weer een ontroerend voorbeeld van de zinzoekende mens. En daarna in het slotdeel breekt de Dag des Oordeels aan, wanneer doden uit hun graven gewekt worden voor een hergeboorte. „Er gaat u niets verloren”, voegde Mahler toe aan het Klopstock-gedicht 'Auferstehen', het hoopvolle einde van een bewogen muzikale reis met beierende kerkklokken. Fischer speelde weergaloos en betekenisvol met stilte en klank, met spotlust en diep geloof, en met orkestraal geweld en de karakteristieke tederheid waarmee Mahler de mens uiteindelijk bekijkt. De betovering suddert nog steeds na.